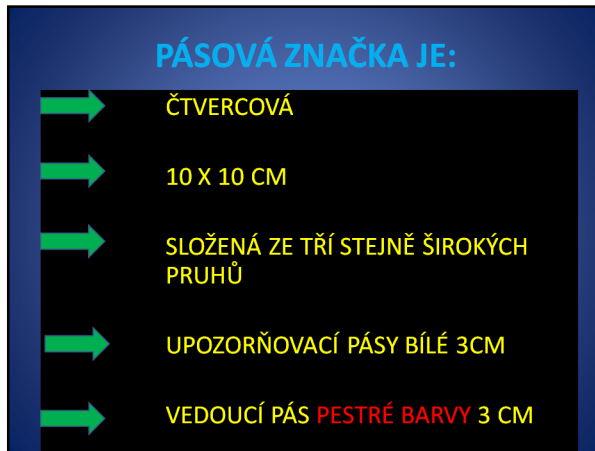

Připomenout, že se jedná o krátký výtah z metodiky, který připomíná pouze základní pravidla pro pásové značení.

Turistické značené trasy musí turistu vést spolehlivě a bezpečně terénem tak, aby nebyl nucen cestu hledat, ale aby se mohl plně věnovat svým turistickým zájmům. Z toho důvodu je nezbytné přísně dodržovat jednotné zásady značení turistických tras všemi značkářskými složkami i všemi značkaři a nepřipouštět individuální přístupy při řešení běžných situací.

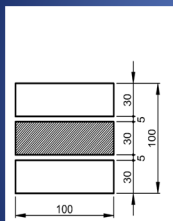

Pěší jednoduchá pásová značka je čtvercová a skládá se ze tří stejně širokých vodorovných pásů. Prostřední **vedoucí pás** je proveden jednou z pestrých barev (červenou, modrou, zelenou nebo žlutou) a oba krajní **upozorňovací pásy** jsou bílé. Výška jednotlivých pásů je 30 mm. Mezi vedoucím a upozorňovacími pásy je ponechána mezera o šířce 5 mm, aby se barvy při nanášení nesmíchaly a značky byly výraznější. Celkové rozměry jednoduché pásové značky jsou tedy 100 x 100 mm. Lyžařská pásová značka má stejný tvar a velikost, jako pěší, tj. čtverec o straně 100 mm. Její krajní – upozorňovací – pásy jsou však oranžové a pro vedoucí pás se používá místo žlutého bílý.

Takže ještě jednou: Pěší jednoduchá pásová značka je čtvercová a skládá se ze tří stejně širokých vodorovných pásů.

VEDOUCÍ PÁS JE BUĎ:

ČERVENÝ
MODRÝ
ZELENÝ
ŽLUTÝ

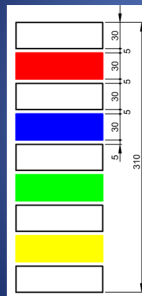
Opakování je matka moudrosti. Pořadí barev si lze jednoduše zapamatovat – je podle abecedy. Výjimkou je LZT a CZT, kde žlutou na konci nahrazuje bílá.

Vícebarevnou značkou se rozumí výhradně kombinace značek jediného přesunu. Značky různých přesunů se nikdy nespojují do společné vícebarevné značky.

Prochází-li společně určitým úsekem několik značených tras téhož přesunu, ale různých vedoucích barev, umísťují se vždy společně na jeden objekt všechny jejich značky v závazném tvaru vícebarevné značky, která se tvoří podobně jako značka jednoduchá tak, že se mezi vedoucí pásy vkládá vždy jen jeden upozorňovací pás. Šířka značky a výška jednotlivých pásů i mezer se zachovávají.

VÍCEBAREVNÁ ZNAČKA PZT

ROZMĚRY JSOU ODVOZENY OD
JEDNODUCHÉ PÁSOVÉ ZNAČKY

ŠÍŘKA ZNAČKY A VÝŠKA JEDNOTLIVÝCH
PÁSŮ A MEZER SE ZACHOVÁVÁ

VŽDY JDE O KOMBINACI VÝHRADNĚ
JEDNOHO DRUHU PŘESUNU

Ve vícebarevné značce PZT se dodržuje pořadí barev ve směru shora dolů červená, modrá, zelená, žlutá. Ve vícebarevné značce LZT i CZT platí pořadí vedoucích barev červená, modrá, zelená a bílá.

Není-li na vyhlédnutém objektu na výšku dost místa pro vícebarevnou značku a v blízkém okolí není jiný vhodnější objekt, je výjimečně přípustné vyhotovit značky jednotlivých vedoucích barev **vedle sebe**.

V tomto případě se mezi jednotlivými značkami PZT a LZT vynechá svislá mezera široká 30 mm.

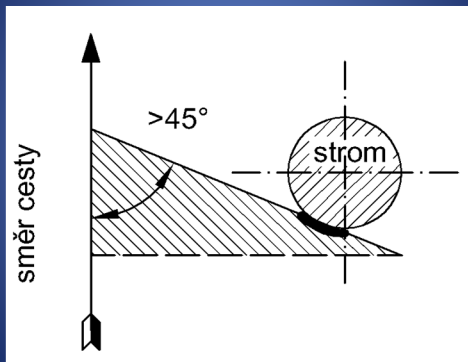
Vícebarevné značky na společném úseku několika tras různých vedoucích barev je někdy nutné vyhotovit na objektu, kde dosud nebyly. Je to zejména tehdy, když vnějším zá-sahem vznikne ve značení mezera. Nejsou-li k dispozici vedoucí barvy ostatních tras, **je bezpodmínečně nutné dodržet pravidlo o umístění společné vícebarevné značky (nebo šipky) na jednom objektu** tím, že se namalují všechny upozorňovací pásy celé příslušné kombinace a pro každý chybějící vedoucí pás se ponechá nevyplněná mezera, do níž se vepíše upozorňovací barvou počáteční písmeno příslušné vedoucí barvy. Tím se turistovi naznačí, že v tom místě probíhají také jiné značené trasy. Ostatní vedoucí pásy se doplní dodatečně - při nejbližší příležitosti nebo při obnově příslušných značených tras. I u stávajících vícebarevných značek a šipek se obnovují všechny upozorňovací pásy, aby nevznikl dojem, že neobnovené souběžné trasy jsou zrušeny a značky nebyly dosud odstraněny.

UMIŠŤOVÁNÍ ZNAČEK

- POLOHA ZNAČKY NA OBJEKTU MUSÍ ZAJISTIT VIDITELNOST
- SOUČASNĚ NAZNAČOVAT A ZVÝRAZŇOVAT SMĚR CESTY
- TYTO KRITERIA SPLŇUJE PŘEPONOVÁ ZNAČKA

Poloha značky na objektu musí zajišťovat viditelnost celé značky ze směru přicházejícího turistů a současně naznačovat nebo zvýrazňovat směr cesty. Takovou značkou je značka přeponová.

PŘEPONOVÁ ZNAČKA

Její plocha leží na přeponě pravoúhlého trojúhelníka, jehož jedna odvěsna je rovnoběžná se směrem značené trasy a druhá je na ni kolmá. Nejvhodnějšího nastavení značky se dosáhne tehdy, svírá-li její plocha se směrem trasy úhel větší než 45° tak, aby při chůzi byly již zdálky patrný oba její okraje.

CO KDYBY NĚCO

JELO?

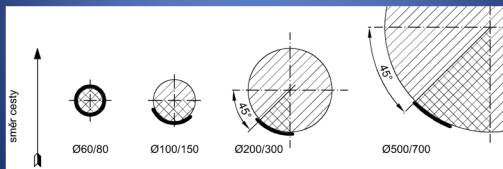
Raději ze silnice.

Úhel natočení totiž umožňuje naznačit správný směr cesty. Toho lze využít i na rozcestí, kde se cesty rozbíhají v ostrém úhlu a jediný označitelný objekt stojí právě v jeho vrcholu.

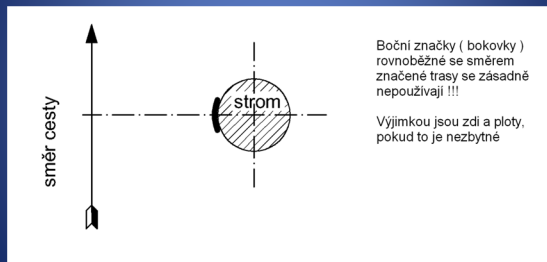
Umístování značek

Situování v závislosti na průměru objektu:

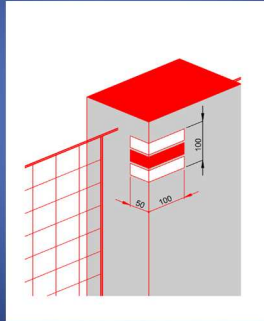
Na tenkých objektech do průměru 60 mm (tenký strom apod.) se značka namaluje po celém obvodu tohoto objektu a všechny pásy značky se vyhotoví širší

Bokovky příchodzí nevidí !

Boční značky rovnoběžné se směrem značené trasy, se zásadně nepoužívají. Výjimkou je značkování na zdech a plotech rovnoběžných se směrem značené trasy, pokud to je nezbytně nutné. Hlavní nevýhodou boční značky je to, že je viditelná až z bezprostřední blízkosti, takže se lehce přehlédne. Za boční značku se považuje i taková přeponová značka, u níž úhel natočení je menší než 45° , takže ze směru přicházejícího turistu není vidět - zejména na objektech menšího průměru - celá její plocha (oba okraje značky).

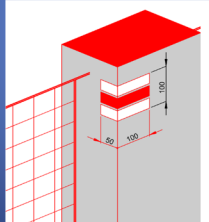
ROHOVÉ ZNAČKY

Na nárožích a hranolových sloupech se umísťují **rohové značky**. Ty přecházejí z čelní strany objektu přes hranu na stranu boční, tj. do směru značené trasy. Aby byl u této značky zdůrazněn správný směr značené trasy, vyhotoví se její boční část v normální velikosti, tj. 100 mm u pěší a lyžařské značky, čelní část se zúží na polovinu délky jednoduché pásové značky, tj. na 50 mm u pěší a lyžařské značky. Výška značky se nemění.

ROHOVÉ ZNAČKY

- Boční část má normální rozměr – 10 x 10 cm
- Čelní část je zúžená na polovinu – 5 x 10 cm

Když značená trasa mění svůj směr a obchází rohový objekt z obou stran, má rohová značka rozměry 100 x 100 mm (140 x 140 mm u značek terénních cyklotras) na obou navzájem kolmých plochách. Používání této značky se připouští jen v nevyhnutelných případech, protože jde v podstatě o značku bokovou. Je-li významová značka na rohovém objektu, provede se jako čelní nebo boková. Pokud je v souběhu s pásovou značkou, provedou se všechny značky na tomto objektu stejně, tedy jako čelní nebo bokové.

ROHOVÉ ZNAČKY

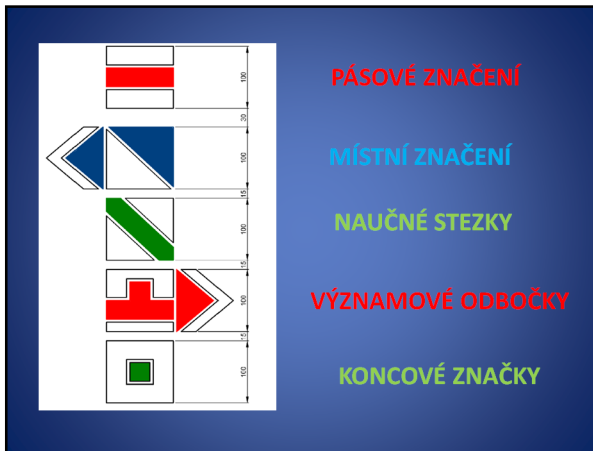
- Přecházejí z čelní strany objektu přes hranu na stranu boční
- Boční část má normální rozměr – 10 x 10 cm
- Čelní část je zúžená na polovinu – 5 x 10 cm
- JEN V NEVYHNUTELNÝCH PŘÍPADECH
- JDE V PODSTATĚ O ZNAČKU BOKOVOU

Tak, a ještě jednou shrnuto... ocitovat z výše zobrazeného textu.

VODOROVNÉ ZNAČKY

- JEN JE-LI TO NUTNÉ
- PÁSY ROVNOBĚŽNÉ SE SMĚREM ZNAČENÉ TRASY
- PŘI VÍCEBAREVNÉ ZNAČCE JE NEJMÉNĚ VÝZNAMNÁ BARVA NEJBLIŽE STŘEDU CESTY
- U LYŽAŘSKÝCH ZNAČEK SE NEPOUŽÍVÁ KVŮLI ZAKRYTÍ SNĚHEM

Doposud uvedené způsoby umísťování značek jsou použitelné jen na svislých objektech. Je-li nutno umístit značku na vodorovnou plochu (plochý kámen, obrubník apod.), vytvoří se **značka vodorovná**, jejíž pásy jsou rovnoběžné se směrem značené trasy. Při vícebarevné značce se udržuje pořadí vedoucích barev tak, že nejméně významná vedoucí barva je nejbližší ke středu cesty. Lyžařské značky a také jejich kombinace se značkami jiných přesunů se jako vodorovné z důvodu očekávaného zakrytí sněhem nepoužívají.

Značky a šipky tvarového značení se umísťují podle stejných zásad jako pásové značky a šipky. Pokud dojde k souběhu několika tvarových značek, případně pásového a tvarového značení, musí být všechny souběžné značky umístěny společně na jednom objektu v závazné sestavě. V ní jsou tvarové značky pod pásovými, oddělené od nich mezerou o šířce odpovídající šířce pásu značky příslušného přesunu, tj. 30 mm u PZT či LZT. Mezery mezi jednotlivými tvarovými značkami odpovídají poloviční šířce pásu značky příslušného přesunu, tj. 15 mm u PZT a LZT. Pokud je na témž objektu více různých značek, řadí se nejdříve podle druhů a u téhož druhu podle důležitosti barev. To znamená, že nejdříve budou umístěny pásové značky a pod nimi tvarové značky v pořadí:

- místní značení;
- naučné stezky;
- značky významových odboček;
- koncové značky.

Zatímco souběhy PZT s LZT se s výhodou využívají a i nadále se počítá s jejich vytvářením, jsou souběhy CZT s jinými přesuny nežádoucí; terénní cyklotrasy jsou přednostně vedeny po jiných cestách než pěší nebo lyžařské.

Dojde-li v určitém úseku k souběhu tras různých přesunů, zhotovují se všechny jejich značky vždy na společném objektu v závazném souboru v tomto pořadí ve směru shora dolů:

sestava značek CZT, mezer 200 mm, sestava značek LZT, mezer 100 mm, sestava značek PZT.

ROZTANČENÁ

SVISLICE

Svislé osy všech značek musí být totožné. Celý soubor těchto značek se situuje tak, aby jeho výškový střed byl ve výšce asi 1,6 m nad zemí. Např. soubor tvořený pásovou a místní značkou terénních cyklotras, lyžařskou a pěší dvojznačkou a pěší koncovou značkou bude vysoký 1090 mm a na svislém objektu bude zhotoven ve výškovém nadzemním rozmezí asi 1,0 – 2,1 m.

...A NĚCO KURIOZIT

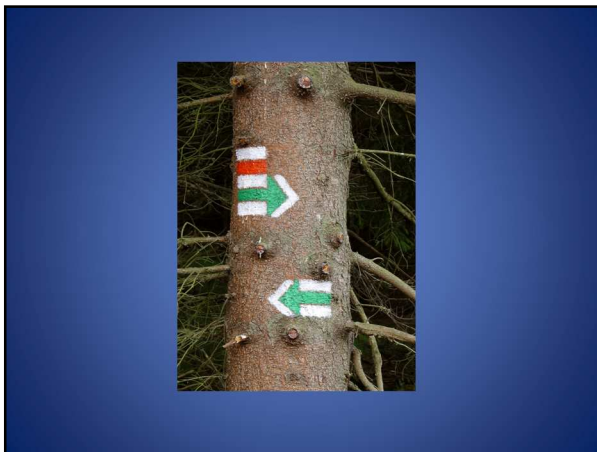
TAKHLE

NE !

Trasu je nutno značkovat obousměrně, pro oba směry současně. Je proto třeba za stálého ohlížení kontrolovat situaci, jak se jeví turistovi, který jde v protisměru. Na zastavěných plochách (v obcích) se pro směr ze sídla vyžaduje zvýšený počet značek. Zhotoví-li se značka pro jeden směr, zhotoví se zpravidla jiná pro směr opačný, a to nejlépe asi v poloviční vzdálenosti mezi značkami původního směru. (To umožní později spolehlivější sledování trasy, vykazující nedostatky, vzniklé zejména cizím zásahem, a to občasnou kontrolou značení v opačném směru.) Je nutno dbát toho, aby se značky neumístily na dva vedle sebe stojící stromy nebo jiné objekty tak, že by byly k sobě přivráceny. V určité situaci by tak mohl vzniknout dojem, že jde o branku, která by turistu mohla svést ze značené trasy.

STŘÍDAČKA JE K NEJISTOTĚ NEJJISTĚJŠÍ

Pokud jsou na souběhu značených tras různých vedoucích barev jednoho nebo více přesunů značky chybně umísťovány samostatně na různých objektech, hovoříme o tzv. střídačce

Pokud to není nezbytné, neumísťují se značky pro oba směry na stejný objekt, protože jeho zánikem se může trasa stát nespolehlivou pro oba směry. Tento požadavek není nutno dodržovat u objektů trvalého charakteru, jako jsou např. betonové nebo ocelové sloupy elektrického vedení.

UMÍSTOVÁNÍ ZNAČEK

- VE VÝŠCE OČÍ – TEDY ASI 1,6 M NAD ZEMÍ
- VÝŠE NA PŘÍKŘE KLESAJÍCÍ CESTĚ
- NÍŽ NA PŘÍKŘE STOUPAJÍCÍ CESTĚ

**V ZATÁČCE CESTY VŽDY
NA VNĚJŠÍ STRANU OBLOUKU**

Značky se umísťují ve výšce očí člověka průměrného vzrůstu, tj. u PZT asi 1,6 m nad zemí a u LZT asi 1,8 m (zohledněna výška sněhové pokrývky). Přitom se bere v úvahu sklon cesty a její situování v terénu. Značka se umísťuje **výš na příkře klesající cestě** a na objektu ve svahu náspu nebo pod náspem cesty; **níž na příkře stoupající cestě** a na objektech ve svahu výkopu a nad výkopem (úvozem) cesty. Jinak se pod nebo nad uvedenou hranici umísťuje značka jen ve zvláštních případech, jako např. na kamenech, na objektech hodných zvláštního zřetele, nebo když by byla kryta např. neodstranitelnými větvemi apod.

ZAPLAČME SPOLU SE ZNAČKOU

Co dodat: nevhodně zvolený strom, břízu pokud možno nepoužívat a když už, tak použít plechovou značku a na bříze ji ještě olemovat hnědou pro vytvoření kontrastu. Řídká barva a velké množství barvy.

ZNAČKOVÁNÍ ROZCESTÍ

ZNAČKOVÁNÍ ROZCESTÍ

**ROZCESTÍ VĚNUJEME
NEJVĚTŠÍ POZORNOST
TADY MŮŽE TURISTA
OMYLEM ODBOČIT ZE
ZNAČENÉ TRASY**

Rozcestí je místo, v němž se značkové i neznačkové cesty protínají nebo spojují či rozcházejí. Za rozcestí se však nepokládá odbočka (přejezd) na pole, průsek v lese bez cesty nebo odbočující ulice, o níž nemůže být turista ani při špatné viditelnosti na pochybách, že je slepá. **Při značkování věnujeme rozcestím největší pozornost, protože to jsou místa, kde může turista omylem odbočit ze značené trasy. Z toho důvodu musí být všechna rozcestí obousměrně zajištěna značkami i tehdy, odbočuje-li od značené trasy jiná cesta třeba v ostrém úhlu zpět.**

ZNAČOVÁNÍ ROZCESTÍ

VŠECHNA ROZCESTÍ MUSÍ BÝT VŽDY

**OBOUSMĚRNĚ
ZAJIŠTĚNA
ZNAČKAMI**

To je velmi důležité – je nutno se otočit a zkontrolovat i značení opačného směru!

První značka pro příslušný směr pochodu se umísťuje zásadně až za rozcestím tak, aby z něj byla dobře viditelná a jednoznačně naváděla do dalšího směru trasy. Nazýváme ji proto značkou naváděcí. Není tedy správné umístit tuto značku přímo do rozcestí. Často nebývá vhodné její umístění na prvním stromě za rozcestím, je-li možno ji namalovat až na další vhodný objekt, maximálně však do 10 m od rozcestí. Lze tím mnohem zřetelněji naznačit další směr trasy.

ZNAČKOVÁNÍ ROZCESTÍ

- PRO PŘÍSLUŠNÝ SMĚR POCHODU V OBOU SMĚRECH JE NUTNO ZAJISTIT ROZCESTÍ JEŠTĚ DALŠÍ ZNAČKOU V TĚSNÉ BLÍZKOSTI ZA ZNAČKOU NAVÁDĚCÍ.
- PROTO JI NAZÝVÁME

POTVRZOVACÍ

Rozcestí značených tras mezi sebou i jejich rozcestí s některými neznačenými komunikacemi **je nutno** zajišťovat v obou směrech ještě další značkou v těsné blízkosti za značkou naváděcí. Nazývá se **značka potvrzovací** a používá se pro potvrzení směru značené trasy tam, kde by zničení jediné značky za rozcestím podstatně ztížilo nebo znemožnilo další sledování trasy

Znovu zopakovat: První značka pro příslušný směr pochodu se umísťuje zásadně až za rozcestím tak, aby z něj byla dobře viditelná a jednoznačně naváděla do dalšího směru trasy. Rozcestí značených tras mezi sebou i jejich rozcestí s některými neznačenými komunikacemi je nutno zajišťovat v obou směrech ještě další značkou v těsné blízkosti za značkou naváděcí. Nazývá se značka potvrzovací .

Tuto potvrzovací značku není nutno používat
křižuje-li komunikaci, po níž vede značená trasa, jiná komunikace nižšího
řádu (např. křižuje-li lesní asfaltovou silničku, po které vede značená
trasa, jiná komunikace nižšího řádu (např. jiná nezpevněná lesní cesta);
- za vidlicí cest ve směru jejího ostrého hrotu

Za šipkou v novém směru značené trasy se umísťuje také jen jedna značka; ta je však značkou potvrzovací, protože funkci naváděcí značky přejímá tato šipka.

Pokud se k umístění značky použije značkářského kolíku, od požadavku potvrzovací značky se upouští (neosazují se dva kolíky za sebou).

...i na betonu přerostla

Také přerostlá

HODNOCENÍ SMĚROVEK A TABULEK

HODNOCENÍ STAVU

- **PROVÁDÍME PŘI ZNAČKOVÁNÍ A REVIZÍCH**
- **HODNOTÍME VŠECHNY SMĚROVKY A TABULKY NA ROZCESTNÍCÍCH TRASY**
- **HODNOTÍME ČÍSLICEMI OD 1 DO 4 PODLE TĚCHTO ZÁSAD:**

1

SMĚROVKA (TABULKA)
NOVÁ NEBO DOKONALE
ZACHOVALÁ, BEZ
NÁSILNÉHO POŠKOZENÍ
NEBO POŠKOZENÍ KOROZÍ,
SE SPRÁVNÝM TEXTEM

2

**SMĚROVKA (TABULKA) ČÁSTEČNĚ POŠKOZENÁ KOROZÍ
NEBO NÁSILNĚ, TEXT JE VŠAK SPRÁVNÝ A ČITELNÝ A JEŠTĚ
ALESPŮŇ 3 ROKY MŮŽE PLNIT SVŮJ ÚČEL**

3

SMĚROVKA KOROZÍ ČI NÁSILNĚ POŠKOZENÁ NATOLIK,
ŽE PODSTATNÉ ČÁSTI TEXTU JSOU NEČITELNÉ NEBO
TEXTOVÉ ÚDAJE NESPRÁVNÉ

HODNOCENÍ STAVU

BEZ
VYOBRAZENÍ

NIC

SE NEDÁ
FOTIT

4

SMĚROVKA (TABULKA)
CHYBĚJÍCÍ

**TO
BYLA
ŽIVOTNOST
I PO 100
LETECH
ZA 1**

Kamenný rozcestník v Lázních Sedmihorky dodnes navádí svou šipkou k „Sedmi horkým pramenům“ a druhou šipkou k Turnovu.